

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

ОСОБЛИВОСТІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА ПРИКЛАДІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІСТОРІЇ

Німенко Н. А.,

Раджепова Зебінісо, *студ. гр. ЛС-325, Туркменістан*

Навчання іноземних студентів є важливим чинником становлення української держави як рівноправного партнера у створенні світового освітнього простору.

Мета мовної підготовки іноземних громадян полягає у формуванні комунікативної компетентності, забезпеченні їхніх комунікативних потреб у різних сферах спілкування: науковій, суспільно-політичній і соціально-культурній (для належної адаптації та повноцінного орієнтування в новому соціально-культурному середовищі, особистісного культурного зростання), побутовій, а також для виховання гармонійної особистості, що здатна до міжкультурного діалогу.

Реалізація мети передбачає, зокрема, і вирішення таких завдань, як: становлення гуманістичного світогляду, формування умінь міжкультурного спілкування, виховання толерантного ставлення до представників інших культур та релігійних переконань; виховання поваги до українського народу, української культури; формування вмінь критичного осмислення соціальних проблем, усвідомлення життєвих цінностей. Поставлені завдання можуть вирішуватися шляхом комплексного підходу до викладання окремих дисциплін гуманітарного циклу, зокрема, регіональної історії. Реалізація завдань може здійснюватися на різних рівнях володіння мовою.

На першому етапі, який передбачає елементарне володіння мовою, увага акцентується на вживанні в мовленні окремих фраз та виразів, необхідних для розуміння соціокультурного середовища та національних особливостей регіону; розумінні і використанні окремих речень та найуживаніших фраз, пов'язаних із основними сферами життя; простому обміні інформацією на теми суспільного життя. На цьому етапі студенти можуть розповідати про історію своєї країни, міста, особливості національної культури і отримувати інформацію про відповідні процеси, що відбувалися на території України загалом і регіону тимчасового проживання зокрема.

Наступний етап навчання спрямований на самостійне володіння студентами мовним арсеналом, що забезпечує: розуміння відмінностей історичного, соціально-економічного, національно-

культурного та релігійного розвитку між батьківщиною та країною навчання; вміння робити повідомлення на різні теми, описати враження, події, викласти й обґрунтувати свою думку, порівняти з іншими точками зору, показати переваги й недоліки різних думок; вміння говорити достатньо швидко і спонтанно, щоб постійно спілкуватися з носіями мови без особливих ускладнень для будь-якої із сторін. На цьому етапі володіння мовою студенти активно долучаються до різних форм і методів отримання інформації. Зокрема, через науково-пізнавальні, літературні, поетичні твори, казки і пісні, а також через історичні та архітектурні пам'ятки, твори декоративно-ужиткового мистецтва, що зберігаються в музейних колекціях.

Перехід до вільного володіння мовою можливий лише за умови комплексного підходу до вирішення поставлених завдань і передбачає: розуміння складних текстів різної тематики, розпізнавання прихованого значення; гнучке, ефективне, спонтанне використання мови для спілкування на різні теми, зокрема в науковій і професійній діяльності; продукування зв'язних текстів, спираючись на декілька усних і письмових джерел. Студенти можуть досить вільно пересуватися територією країни, вивчаючи особливості мови, культури, соціально-економічного розвитку її регіонів.

Зміст мовної освіти іноземців, що навчаються в українських ВНЗ, поєднує три взаємопов'язані складники (лінгвістичний, мовленнєвий, соціокультурний), які для навчання мови різних категорій іноземців мають свої особливості. Викладання регіональної історії поєднує усі складові мовної освіти і спрямоване переважно на реалізацію соціокультурного чинника, який скерований на формування соціокультурної компетенції під час знайомства іноземців з особливостями культури України та поведінки носіїв мови в різних комунікативних ситуаціях, а це, у свою чергу, передбачає розвиток умінь і навичок використовувати ці знання у процесі спілкування. Культура країни розглядається як невід'ємний компонент змісту навчання, оскільки знання лише одиниць мови та способів їх функціонування в мовленні недостатні для оволодіння мовою як засобом спілкування. Реалізація цього складника забезпечує міжкультурну комунікацію, у якій іноземний студент є не об'єктом навчального процесу, а його суб'єктом, повноправним носієм культурної інформації і стає учасником «діалогу культур».